

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Vojtěcha Šimíčka a soudců JUDr. Josefa Baxy, JUDr. Jakuba Camrdy, JUDr. Zdeňka Kühna, JUDr. Radana Malíka, Mgr. Jana Passera a JUDr. Petra Průchy v právní věci navrhovatelky: **vláda** se sídlem Praha 1, nábř. E. Beneše 4, zastoupeného JUDr. Václavem Henychem, vrchním ředitelem Sekce archivnictví a všeobecné správy Ministerstva vnitra, proti odpůrci: **Helax – Ostrava se baví**, se sídlem Stodolní 8, Ostrava, o návrhu na rozpuštění politické strany,

takto:

I. V řízení **se pokračuje.**

II. Politická strana Helax – Ostrava se baví **se rozpouští.**

III. Navrhovateli **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení.

IV. Likvidátorem **se určuje** Mgr. Radslav Janeček, advokát se sídlem Bubeníčkova 44, Brno.

Odůvodnění:

Nejvyššímu správnímu soudu byl dne 23. 12. 2008 doručen návrh vlády České republiky (navrhovatel) na rozpuštění politické strany Helax – Ostrava se baví (odpůrce). Tento návrh, podaný v souladu s ustanovením § 15 odst. 1 zákona č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích (dále též „zákon o politických stranách"), navrhovatel odůvodnil zejména tím, že po pozastavení činnosti neučinil odpůrce kroky k odstranění závadného stavu, na jehož základě bylo rozhodnuto o pozastavení jeho činnosti. Činnost odpůrce pozastavil Nejvyšší správní soud svým rozsudkem ze dne 24. 7. 2007, č. j. Pst 1/2005 - 53, neboť odpůrce opakovaně nesplnil svoji zákonnou povinnost každoročně předložit Poslanecké sněmovně výroční finanční zprávu podle § 18 odst. 1 zákona o politických stranách (konkrétně se jednalo o roky 2002 a 2003). Odpůrce nejen že nenapravil tento stav, ale nepředložil Poslanecké sněmovně ani výroční

finanční zprávy za roky následující (2004 až 2007); v této souvislosti přitom navrhovatel odkázal na jednotlivá usnesení Poslanecké sněmovny ke Zprávám o kontrole výročních finančních zpráv politických stran a politických hnutí z let 2004 až 2007. Navrhovatel proto závěrem požaduje, aby Nejvyšší správní soud rozpustil politickou stranu Helax – Ostrava se baví a aby jmenoval likvidátora této strany. K návrhu navrhovatel připojil zejména již shora blíže označené usnesení Nejvyššího správního soudu, na základě kterého byla pozastavena činnost odpůrce, a jednotlivá usnesení Poslanecké sněmovny ke Zprávám o kontrole výročních finančních zpráv politických stran a politických hnutí z let 2004 až 2007.

Odpůrce se k návrhu nevyjádřil.

Nejvyšší správní soud svým usnesením ze dne 25. 2. 2009, č. j. Pst 17/2008 - 24, řízení v dané věci přerušil. Prezident republiky totiž rozhodnutím ze dne 10. 2. 2009 (č. 46/2009 Sb.) vyhlásil volby do Evropského parlamentu a jejich konání stanovil na dny 5. 6. a 6. 6. 2009. Podle ustanovení § 94 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „soudní řád správní“, „s. ř. s.“), je totiž návrh na rozpuštění nebo pozastavení činnosti politické strany a hnutí nepřípustný, byl-li podán v době, o níž zvláštní zákon stanoví, že v ní nelze činnost politické strany nebo politického hnutí pozastavit nebo je rozpustit. Byl-li však návrh podán předtím, soud řízení podle citovaného ustanovení na tuto dobu přeruší. K rozpuštění politické strany (hnutí) přitom nesmí dojít v zákonem vymezené ochranné době ve smyslu ustanovení § 15 odst. 2 zákona o politických stranách, která se váže na konání celostátních voleb do některého ze zastupitelských sborů. Důvodem existence této ochranné doby je zamezit potencionálnímu zásahu do svobodné soutěže politických stran, a to právě v okamžiku, kdy se strany nejvíce aktivizují a kdy plní svoji základní funkci. Taková ochranná doba přitom končí až deset dní po posledním dni uvedených voleb.

Z obsahu spisu soud konstatuje, že shora citovaným rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 7. 2007, č. j. Pst 1/2005 - 53, byla pozastavena činnost odpůrce, neboť bylo prokázáno, že nesplnil zákonem uložené povinnosti, když opakovaně nepředložil příslušnému orgánu, tj. Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky, výroční finanční zprávy, a to za roky 2002 a 2003, a neučinil tak ani později. Odpůrce tak nesplnil zákonnou povinnost stanovenou v § 18 odst. 1 zákona o politických stranách, a proto Nejvyšší správní soud rozhodl o pozastavení činnosti této politické strany.

Z usnesení Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky ze dne 12. 5. 2005, č. 1699, je dále patrno, že odpůrce nepředložil výroční finanční zprávu za rok 2004; obdobné zjištění pak plyne i ve vztahu k roku 2005 z usnesení Poslanecké sněmovny ze dne 26. 4. 2006 (č. 2447), k roku 2006 z usnesení Poslanecké sněmovny ze dne 27. 4. 2007 (č. 295) a k roku 2007 pak z usnesení Poslanecké sněmovny ze dne 30. 4. 2008 (č. 777).

Ze sdělení, které Nejvyššímu správnímu soudu k jeho žádosti zaslal Kontrolní výbor Kanceláře Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky dne 22. 6. 2009 (č. j. KV/16.6.09/06741/00284/170H), pak jednoznačně vyplývá, že odpůrce ke dni 22. 6. 2009 nejenže dodatečně nesplnil svoji zákonnou povinnost předložit Poslanecké sněmovně

výroční finanční zprávy za roky 2002 až 2003, ale nesplnil ji ani za roky následující, tedy 2004 až 2008.

Nejvyšší správní soud posléze na základě takto provedených skutkových zjištění dospěl k závěru, že návrh na rozpuštění odpůrce je v projednávaném případě důvodný. O návrhu přitom rozhodl v souladu s ustanovením § 51 odst. 1 s. ř. s. bez jednání, neboť navrhovatel s takovým záměrem soudu ve svém podání ze dne 14. 1. 2009 výslovně souhlasil a odpůrce se k výzvě soudu ve smyslu § 51 odst. 1 s. ř. s. v zákonem dané lhůtě nevyjádřil. Z hlediska rychlosti a hospodárnosti řízení přitom Nejvyšší správní soud nepovažoval ze nezbytné, aby v dané věci vydával předseda senátu samostatné usnesení o pokračování v řízení podle ustanovení § 48 odst. 4 s. ř. s. Vzhledem k tomu, že již odpadla překážka řízení (konec ochranné doby), soud v řízení v souladu s výrokem I. tohoto rozsudku přímo pokračoval.

Podle ustanovení § 13 odst. 6 zákona o politických stranách platí, že strana a hnutí mohou být zrušeny rozhodnutím soudu o jejich rozpuštění, jestliže je jejich činnost v rozporu s ustanoveními § 1 až § 5 zákona o politických stranách nebo jestliže i po uplynutí lhůty stanovené v rozhodnutí soudu o pozastavení činnosti strany nebo hnutí trvají skutečnosti, pro které byla jejich činnost pozastavena. V rozhodnutí o rozpuštění strany a hnutí určí soud současně likvidátora, kterým nesmí být osoba, jež byla členem této strany a hnutí.

Podle ustanovení § 14 odst. 2 téhož zákona může při pozastavení činnosti strana a hnutí činit pouze úkony zaměřené na odstranění stavu, který byl důvodem k rozhodnutí soudu o pozastavení jejich činnosti, a to nejdéle po dobu jednoho roku. Trvají-li i nadále skutečnosti, pro které byla činnost strany pozastavena, podají orgány uvedené v ustanovení § 15 tohoto zákona žalobu ve správním soudnictví na rozpuštění strany.

Ze shora učiněných zjištění je zřejmé, že odpůrce po pozastavení své činnosti v zákonem stanovené době jednoho roku neučinil žádné úkony k odstranění stavu, který byl důvodem pro rozhodnutí Nevyššího správního soudu o pozastavení jeho činnosti, tj. nepředložil výroční finanční zprávy za roky 2002 a 2003. Navíc, jak vyplývá z citovaných usnesení Poslanecké sněmovny a sdělení jejího kontrolního výboru, nesplnil tuto povinnost ani ve vztahu k rokům následujícím (2004 až 2008). Odpůrce tak opakovaně nepředložil příslušnému orgánu, tedy Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky, výroční finanční zprávy splňující náležitosti stanovené v § 18 odst. 1 zákona o politických stranách.

Z již ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu se přitom v tomto ohledu jednoznačně podává, že, *„jestliže i po uplynutí lhůty stanovené v rozhodnutí soudu o pozastavení činnosti politické strany nebo politického hnutí trvají skutečnosti, pro které byla jejich činnost pozastavena, rozhodne Nejvyšší správní soud o rozpuštění politické strany nebo hnutí podle § 13 odst. 6 zákona č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích.“* [rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. Pst 5/2003 - 43 (č. 299/2004 Sb. NSS)]. V daném případě nebylo důvodu se od takto vysloveného právního názoru odchýlit, a proto Nejvyšší správní soud rozhodl na základě

návrhu oprávněného subjektu tak, jak je uvedeno ve výroku, tedy že uvedená politická strana se rozpouští.

Výrok o nákladech řízení se opírá zejména o ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť neúspěšný odpůrce právo na náhradu nákladů řízení nemá a úspěšný navrhovatel náhradu nákladů výslovně nepožadoval a zjevně mu v této souvislosti žádné náklady řízení ani nevznikly.

Podle ustanovení § 13 odst. 6 zákona o politických stranách určil Nejvyšší správní soud likvidátorem Mgr. Radslava Janečka, advokáta se sídlem Bubeníčkova 44, Brno, který bude postupovat přiměřeně podle předpisů o likvidaci majetku a závazků obchodních společností (§ 12 odst. 4 zákona o politických stranách).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** řádné opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. června 2009

JUDr. Vojtěch Šimíček
předseda senátu